

Dane informacyjno-statystyczne

Tabela 1. Wpływ spraw do Rzecznika Praw Obywatelskich w IV kwartale 2009 na tle IV kwartału 2008 r. i roku 2009.

Sprawy	III kwartał 2008	III kwartał 2009	%	2009
Ogółem	14 372	15 229	+6,0	65 208
w tym nowe sprawy	6 203	6 841	+10,3	31 406
Liczba odpowiedzi na wystąpienia Rzecznika	5 188	5 138	-1,0	21 706

W IV kwartale 2009 r. w Biurze RPO przyjęto 1525 interesantów oraz przeprowadzono 5557 rozmów telefonicznych, udzielając wyjaśnień i porad. Wysłano 18 833 pisma w 11 665 prowadzonych sprawach, ponadto zarejestrowano 96 apeli, listów otwartych, protestów bez oznaczenia wnioskodawcy.

Tabela 2. Wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w tym przed sądami, trybunałami i w postępowaniach administracyjnych.

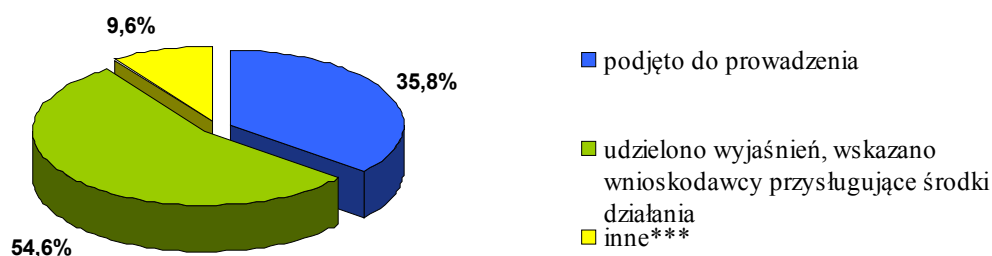
Rzecznik Praw Obywatelskich	IV kwartał 2009	2009
wystąpienia problemowe	105	555
wnioski do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisów z przepisami wyższego rzędu	3	14
zawiadomienia do Trybunału Konstytucyjnego o przystąpieniu do postępowania ze skargi konstytucyjnej	-	12

pytania prawne do Sądu Najwyższego	2	6
kasacje w sprawach karnych	17	43
skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w sprawach cywilnych	-	1
skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w sprawach pracy	-	1
skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego	-	2
wnioski do Naczelnego Sądu Administracyjnego o wykładnię przepisów	3	9
skargi do wojewódzkich sądów administracyjnych	3	14
wnioski o unieważnienie orzeczenia	-	1
przystąpienia do postępowania sądowego	2	7
przystąpienia do postępowania administracyjnego	-	1
żądanie wszczęcia postępowania administracyjnego	-	1
żądanie wszczęcia postępowania cywilnego	1	1
żądanie wszczęcia postępowania przygotowawczego	1	1
łącznie	137	669

Tabela 3. Sprawy rozpatrzone w IV kwartale 2009 r.

Sposób rozpatrzenia sprawy	W liczbach bezwzględnych	% rozpatrzonych spraw
podjęto do prowadzenia *	3110	35,8
w tym, w ramach wystąpienia o charakterze generalnym	434	5,0
udzielono wyjaśnień, wskazano wnioskodawcy przysługujące mu środki działania	4741	54,6
przekazano wnioski wg. właściwości	120	1,4
zwrócono się do wnioskodawcy o uzupełnienie wniosku	456	5,2
nie podjęto **	258	3,0
łącznie	8 685	100

Sposób rozpatrzenia spraw w IV kwartale 2009 r.

Tabela 4. Postępowania zakończone w IV kwartale 2009 r.

Efekt zakończenia postępowania	W liczbach bezwzględnych	% zakończonych postępowań
uzyskano rozwiązanie oczekiwane przez wnioskodawcę ze względu na:	561	18,6

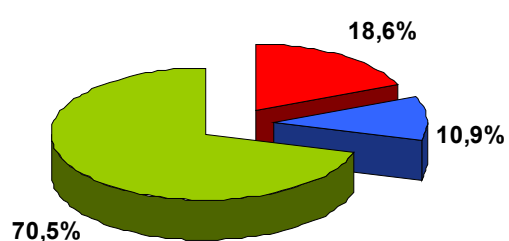
*) Pojęcie "sprawy podjętej do prowadzenia" dotyczy spraw wskazujących na możliwe istnienie naruszenia praw obywatelskich, w sprawach tych Rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające (art. 8 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich).

**) Przekazane Rzecznikowi do wiadomości wystąpienia kierowane do innych organów, pisma anonimowe i niezrozumiałej treści.

***) Pod pozycją „inne” znajdują się sprawy, w których: przekazano wniosek wg. właściwości, zwrócono się do wnioskodawcy o uzupełnienie wniosku oraz nie podjęto działań.

zasadność zarzutów wnioskodawcy	297	9,8
uwzględnienie wystąpienia generalnego RPO	264	8,7
odstąpiono od dalszego prowadzenia sprawy ze względu na:	331	10,9
toczące się w sprawie postępowanie (niewyczerpany tryb)	128	4,2
rezygnację RPO z dalszego prowadzenia sprawy z przyczyn obiektywnych	203	6,7
nie uzyskano rozwiązania oczekiwanego przez wnioskodawcę ze względu na:	2133	70,5
niepotwierdzenie się zarzutów wnioskodawcy	1947	64,4
niewwzględnienie wystąpienia generalnego RPO	180	5,9
z powodu wyczerpania przez RPO możliwości działania	6	0,2
łącznie	3 025	100

Zakończenie spraw podjętych

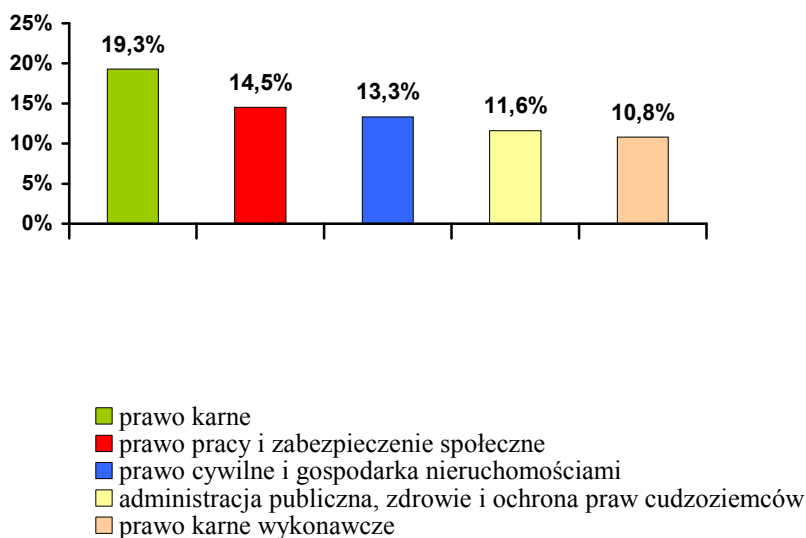

- uzyskano rozwiązanie oczekiwane przez wnioskodawcę
- odstąpiono od dalszego prowadzenia sprawy
- nie uzyskano rozwiązania oczekiwanego przez wnioskodawcę

Tabela 5. Przedmiot nowych spraw (wniosków) przedłożonych Rzecznikowi Praw Obywatelskich w IV kwartale 2009 r.

Przedmiot sprawy (wniosku)	W liczbach bezwzględnych	W ujęciu %
prawo konstytucyjne i międzynarodowe	437	6,4
prawo karne	1319	19,3
prawo pracy i zabezpieczenie społeczne	990	14,5
prawo cywilne i gospodarka nieruchomościami	911	13,3
prawo administracyjne i sprawy mieszkaniowe	596	8,7
prawo gospodarcze, daniny publiczne i ochrona praw konsumenta	730	10,7
prawo karne wykonawcze	742	10,8
prawa żołnierzy i funkcjonariuszy służb publicznych	224	3,3
administracja publiczna, zdrowie i ochrona praw cudzoziemców	796	11,6
sprawy nieklasyfikowalne	96	1,4
łącznie	6 841	100

Zakres spraw nowych dominujących w IV kwartale 2009 r.

W Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich działają trzy Zespoły Terenowe: we Wrocławiu (dla województw dolnośląskiego, lubuskiego i opolskiego), w Gdańsku (dla województw pomorskiego, zachodniopomorskiego i warmińsko – mazurskiego) i w Katowicach (dla województw śląskiego, małopolskiego i świętokrzyskiego), kierowane przez Pełnomocników terenowych Rzecznika Praw Obywatelskich.

W IV kwartale 2009 r. do Zespołów Terenowych wpłynęło 1262 pisma, z czego 78 pism przekazano, zgodnie z właściwością, do Biura w Warszawie, a 141 pism przyjęto z Biura w Warszawie. Nowych spraw wpłynęło 602. Z ogólnej liczby 1525 interesantów w Zespołach Terenowych przyjęto 856. Przeprowadzono 1548 rozmów telefonicznych udzielając wyjaśnień i porad. Rozpatrzone 803 sprawy.

Tabela 6. Sprawy rozpatrzone w IV kwartale 2009 r. w Zespołach Terenowych.

Sposób rozpatrzenia sprawy	W liczbach bezwzględnych	% rozpatrzonych spraw
podjęto do prowadzenia *	244	30,4
udzielono wyjaśnień, wskazano wnioskodawcy przysługujące mu środki działania	505	62,9
przekazano wnioski wg. właściwości	10	1,2
zwrócono się do wnioskodawcy o uzupełnienie wniosku	41	5,1

*) Pojęcie "sprawy podjętej do prowadzenia" dotyczy spraw wskazujących na możliwe istnienie naruszenia praw obywatelskich, w sprawach tych Rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające (art. 8 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich).

nie podjęto	3	0,4
łącznie	803	100

Tabela 7. Przedmiot najważniejszych nowych spraw (wniosków) przedłożonych w Zespołach Terenowych Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w IV kwartale 2009 r.

Przedmiot sprawy (wniosku)	W liczbach bezwzględnych	W ujęciu %
prawo cywilne i gospodarka nieruchomościami	118	19,6
prawo karne	104	17,3
prawo pracy i zabezpieczenie społeczne	104	17,3
prawo administracyjne i sprawy mieszkaniowe	91	15,1

Tabela 8. Spotkania i wizytacje Rzecznika Praw Obywatelskich, Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich oraz pracowników Biura RPO w IV kwartale 2009 r.

1.	Ośrodek dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu w Łomży - badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	06.10.2009 r.
2.	Zakład Karny w Wojkowicach, Policyjna Izba Dziecka w Częstochowie oraz Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi – Izba Wyrzeźwień w Częstochowie – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji	06-09.10.2009 r.
3.	Przyjęcia interesantów w Skarżysku-Kamiennej i Ostrowcu Świętokrzyskim przez Zespół Terenowy w Katowicach.	08-09.10.2009 r.
4.	Przyjęcia interesantów w Bydgoszczy przez Zespół Terenowy w Gdańsku.	09.10.2009 r.
5.	Zakład Karny w Rzeszowie – badanie przestrzegania praw obywatelskich funkcjonariuszy Służby Więziennej.	12-14.10.2009 r.
6.	Zakład Poprawczy w Witkowie, Schronisko dla Nieletnich w Pobiedziskach oraz Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych przy Komendzie Powiatowej Policji we Wrześni – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	14-16.10.2009 r.
7.	Spotkanie Rzecznika z Wojewodą Śląskim, Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego, grupą specjalistów z zakresu górnictwa i geologii, Prezesem Zarządu Fundacji Rodzin Górniczych oraz ze studentami z Koła Naukowego Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Katowice	15-16.10.2009 r.

8.	Oddział Specjalny Żandarmerii Wojskowej w Gliwicach oraz Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach – kontrola przestrzegania praw żołnierzy.	19-21.10.2009 r.
9.	Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych przy Komisariacie Policji w Nakle, Areszt Śledczy w Bydgoszczy i Oddział Zewnętrzny Aresztu Śledczego w Bydgoszczy – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	26-29.10.2009 r.
10.	Spotkanie z kadrami dydaktyczną, słuchaczami Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu oraz udział w Zebraniu Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego. Kalisz	28-29.10.2009 r.
11.	Placówka Straży Granicznej w Medyce, Korczowej i Hrebennem – zapoznanie się z warunkami przeprowadzania odprawy granicznej i celnej.	28-29.10.2009 r.
12.	Izba Wytrzeźwień w Tychach – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	29.10.2009 r.
13.	Przyjęcia interesantów w Szczecinie przez Zespół Terenowy z Gdańska.	06-07.11.2009 r.
14.	Spotkanie Zastępcy RPO z żołnierzami którzy powrócili z Afganistanu. Kraków	09-10.11.2009 r.
15.	XVI Batalion Powietrznodesantowy w Krakowie – badanie przestrzegania praw żołnierzy.	10.11.2009 r.
16.	Wizyta Rzecznika w Krajowym Ośrodku ds. Grypy w Narodowym Instytucie Zdrowia. Warszawa	16.11.2009 r.
17.	Zakład Karny we Wrocławiu – badanie funkcjonowania zakładu oraz spotkanie ze studentami Uniwersytetu Wrocławskiego nt. działalności Rzecznika na rzecz osób pozbawionych wolności.	17-18.11.2009 r.
18.	Urząd Gminy Limanowa – badanie sprawy budowy w Miejscowości Koszary k. Limanowej świetlicy dla społeczności romskiej oraz udział w szkoleniu dla administracji publicznej i pracowników samorządowych woj. Małopolskiego, poświęconym społeczności romskiej w Krakowie.	17-19.11.2009 r.
19.	Spotkanie Rzecznika oraz przedstawicieli urzędu Ombudsmana Ukrainy z Zastępcą Szefa Służby Celnej oraz przedstawicielami Izby Celnej w Białej Podlaskiej, Zastępcą Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz Komendantami Nadbużańskiego i Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej – badanie standardów obsługi podróżnych na przejściach granicznych między Polską a Ukrainą.	25.11.2009 r.
20.	Spotkanie Rzecznika z grupą studentów z Samorządu Studentów Zagranicznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, którzy wystosowali list do Ministra Zdrowia w sprawie epidemii grypy AH1N1.	30.11.2009 r.
21.	Centrum Pomocy – Noclegownia dla mężczyzn prowadzona przez PKPS oraz Noclegownia dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar - Markot – zapoznanie się z	08.12.2009 r.

	warunkami i stanem zabezpieczenia miejsc dla osób bezdomnych. Warszawa	
22.	Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych przy Komendzie Rejonowej Policji Warszawa IV – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	08.12.2009 r.
23.	Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych przy Komendzie Rejonowej Policji Warszawa V – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	08.12.2009 r.
24.	Wizytacja Schroniska dla Bezdomnych prowadzonego przez Towarzystwo im. Św. Brata Alberta w Bytomiu.	08.12.2009 r.
25.	Szpital Specjalistyczny im. dr Józefa Babińskiego w Krakowie – badania w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	14-16.12.2009 r.
26.	Ośrodek dla Cudzoziemców Ubiegających się o Nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu w Dębaku i w Radomiu – badanie w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji.	21.12.2009 r.

Tabela 9. Sympozja, seminaria i konferencje, w których uczestniczyli w IV kwartale 2009 r. Rzecznik Praw Obywatelskich, Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich oraz pracownicy Biura RPO.

1.	Konferencja naukowa zorganizowana przez Rzecznika nt. „Ochrona dzieci w dobie kryzysu w kontekście przyszłości demograficznej Polski”. Warszawa	01.10.2009 r.
2.	Konferencja zorganizowana przez Centrum Monitoringu Wolności Prasy, Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich oraz Fundację Nowe Media nt. „ Czy wszyscy internauci pójda siedzieć? O konieczności rejestracji stron internetowych”. Warszawa	02.10.2009 r.
3.	Udział Zastępcy RPO w debacie zorganizowanej przez Biznes Center Club nt. „Klincz czyli przedsiębiorca duszony przez biurokrację”. Warszawa	05.10.2009 r.
4.	Posiedzenie Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o ewidencji ludności.	08.10.2009 r.
5.	Posiedzenie Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP – omówienie problemów mniejszości niemieckiej w Polsce.	08.10.2009 r.
6.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w uroczystości podpisania Traktatu Lizbońskiego przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Warszawa.	10.10.2009 r.
7.	Wykład Rzecznika Praw Obywatelskich inaugurujący Rok Akademicki 2009/2010 w Akademii Polonijnej w Częstochowie.	12.10.2009 r.
8.	Udział Rzecznika w uroczystej Gali Konkursu Nauczyciel Roku 2009 zorganizowanej przez tygodnik „Głos Nauczycielski” oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej. Warszawa	13.10.2009 r.
9.	Seminarium zorganizowane przez Urząd ds. Cudzoziemców	13.10.2009 r.

	i Biuro Krajowe Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców w Polsce nt. „Czy Polska może stać się Stroną konwencji ONZ o bezpieczeństwie z 1954 r. oraz 1961 r. oraz Europejskiej Konwencji o Obywatelstwie z 1997 r.” Warszawa	
10.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w zorganizowanej przez Chrześcijańską Akademię Teologiczną konferencji naukowej nt. „Kalwinizm i korzenie współczesnej Europy”. Warszawa	14.10.2009 r.
11.	Konferencja zorganizowana przez Antykorupcyjną Koalicję Organizacji Pozarządowych podsumowująca realizację obietnic wyborczych dotyczących przeciwdziałaniu korupcji. Warszawa	15.10.2009 r.
12.	Forum Spółdzielczości Socjalnej. Kielce	15.10.2009 r.
13.	IX Konwencja Ruchu przeciw Bezradności Społecznej. Warszawa	17.10.2009 r.
14.	Konferencja naukowa zorganizowana przez Uniwersytet Jagielloński nt. „Świadomość niepełnosprawności – nowe wyzwania dla edukacji”. Kraków	21-23.10.2009 r.
15.	Marsz Równości we Wrocławiu.	24.10.2009 r.
16.	VIII Warsztaty Legislacyjne nt. „Proces prawotwórczy – zasady i procedury a praktyka.” Sucha	26-29.10.2009 r.
17.	Seminarium zorganizowane przez Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć w ramach projektu „Witaj w Polsce – wsparcie integracji obywateli państw trzecich przez pomoc prawną i przeciwdziałanie dyskryminacji”. Kraków	27.10.2009 r.
18.	Udział Zastępcy RPO w uroczystościach pod pomnikiem Romów w Ułęży.	27.10.2009 r.
19.	Udział Zastępcy RPO w seminarium zorganizowanym przez Narodowy Bank Polski nt. „Rola edukacji ekonomicznej we współczesnej Polsce”. Warszawa	29.10.2009 r.
20.	Wykład zorganizowany przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku nt. „Przestrzeganie praw osób starszych w Polsce”. Gliwice	03.11.2009 r.
21.	Konferencja zorganizowana przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” nt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – system i ludzie”. Dębe	03.11.2009 r.
22.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w zorganizowanej przez Centrum im. A. Smitha konferencji nt. „Kto ma rządzić Polską: aparaty partyjne czy konstytucyjne ośrodki władzy?”. Warszawa	04.11.2009 r.
23.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w posiedzeniu sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów ustaw o zmianie Konstytucji RP.	05.11.2009 r.
24.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w uroczystej Galii VII edycji konkursu „Człowiek bez barier 2009” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji	05.11.2009 r.

	pod patronatem Pani Prezydentowej M. Kaczyńskiej, merytorycznym patronatem Rzecznika oraz patronatem instytucjonalnym Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Warszawa	
25.	Konferencja międzynarodowa nt. „Ochrona Praw osób z niepełnosprawnością intelektualną – uregulowania prawne i praktyka w krajach Unii Europejskiej”, oraz spotkanie z Wojewodą Zachodniopomorskim. Szczecin	05-07.11.2009 r.
26.	Seminarium Rady Rzecznika Praw Obywatelskich nt. „Czy można napisać wspólną historię europejską? Wspólna historia i różne wizje – Polska i jej sąsiedzi”. Nieborów	06-08.11.2009 r.
27.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w uroczystej odprawie wart pod Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie z okazji Narodowego Święta Niepodległości.	11.11.2009 r.
28.	Udział Zastępcy RPO w Światowym Dniu Pamięci Ofiar Wypadków Drogowych w Zabawie.	15.11.2009 r.
29.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w dorocznej konferencji Przewodniczących Oddziałów Regionalnych i Komisji Polskiej Rady Ekumenicznej. Wykład Rzecznika nt. „Kościoły i mniejszości religijne w Polsce w działalności Rzecznika Praw Obywatelskich”. Warszawa	16.11.2009 r.
30.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w konferencji zorganizowanej przez Kancelarię Prezydenta RP nt. „Korupcja – zagrożenie dla funkcjonowania demokracji”. Warszawa	17.11.2009 r.
31.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w konferencji z okazji II rocznicy zaprzysiężenia rządu Donalda Tuska. Warszawa	20.11.2009 r.
32.	Panel zorganizowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów nt. „Solidarność pokoleń – Dzieci”. Warszawa	21.11.2009 r.
33.	Wykład Zastępcy RPO na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego nt. „Sąd a ombudsman jako organ ochrony prawnej”. Kraków	21.11.2009 r.
34.	V Konferencja Federacji Specjalistycznych Towarzystw Pediatrycznych zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Pediatryczne nt. „Czy Polska kocha swoje dzieci?”. Wrocław	26-27.11.2009 r.
35.	Konferencja naukowa nt. „Mowa nienawiści vs. Wolność słowa – aspekty prawne i społeczne”. Poznań	30.11.2009 r.
36.	Konferencja zorganizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej podsumowująca realizację Projektu Systemowego pod nazwą „Akademia Aktywności Społecznej”. Oborniki Śląskie	04.12.2009 r.
37.	Konferencja naukowa zorganizowana przez Fundację Ormiańską - Koło Zainteresowania Kulturą Ormian nt. „Ormiański sąsiad”. Warszawa	04.12.2009 r.
38.	Obchody Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka zorganizowane z inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich	10.12.2009 r.

	Wykład prof. Jeremy Waldrona nt. „Prawa Człowieka w myśli judeochrześcijańskiej” oraz wręczenie dorocznej nagrody RPO im. Pawła Włodkowica p. Annie Walentynowicz. Warszawa	
39.	Posiedzenie Rady Praw Obywatelskich Partnerstwa Wschodniego zorganizowane z inicjatywy Rzecznika.	10.12.2009 r.
40.	Debata zorganizowana w przez Rzecznika Praw Obywatelskich nt. ”Czego uczy nas pandemia grypy?”. Warszawa	15.12.2009 r.
41.	Seminarium eksperckie nt. „Standardy funkcjonowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych”. Teresin	16.12.2009 r.
42.	Posiedzenie Sejmowej Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o ewidencji ludności.	16.12.2009 r.
43.	Posiedzenie Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych dot. oświaty mniejszości narodowych i etnicznych.	17.12.2009 r.
44.	„Wigilia dla potrzebujących” zorganizowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich na placu przed Kościołem św. Anny w Warszawie.	19.12.2009 r.

Tabela 10. Współpraca międzynarodowa Rzecznika Praw Obywatelskich w IV kwartale 2009 r.

1.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w Zgromadzeniu Ogólnym Europejskiego Instytutu Ombudsmana. Florencja	05.10.2009 r.
2.	Spotkanie Rzecznika z p. Zafirem Alizodą, Ombudsmanem Tadżykistanu.	07.10.2009 r.
3.	Spotkanie Rzecznika z J.E. Enokiem Nygaardem, Ambasadorem Norwegii w Polsce.	08.10.2009 r.
4.	Spotkanie zorganizowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Urząd Komitetu Integracji Europejskiej w ramach realizacji projektu „Wzmocnienie współpracy Ombudsmanów Polski i Ukrainy”, przedstawiono działania polskiego Ombudsmana w zakresie zadań Krajowego Mechanizmu Prewencji. Kijów	12-15.10.2009 r.
5.	Spotkanie z przedstawicielami Biura Regionalnego Światowej Organizacji Zdrowia, prof. Verą L. da Costa e Silva i Iriną Morozową oraz wiceprzewodniczącą Obywatelskiej Koalicji „Tytoń albo Zdrowie” dr Małgorzatą Misiurą. Warszawa	21.10.2009 r.
6.	Warsztaty dla przedstawicieli ombudsmanów Państw Partnerstwa Wschodniego zorganizowane przez Rzecznika wraz z Mediatorem Republiki Francuskiej w ramach programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Warszawa	22-25.10.2009 r.
7.	Konferencja 20-lecia Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom, Nieludzkiemu i Poniżającemu	05-06.11.2009 r.

	Traktowaniu oraz I Spotkanie Europejskich Krajowych Mechanizmów Prewencji ds. Zapobiegania Torturom zorganizowane przez Radę Europy. Strasburg	
8.	Udział Zastępcy RPO w 43 Sesji Komitetu Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturalnych. Genewa	05-06.11.2009 r.
9.	Spotkanie Rzecznika Praw Obywatelskich z grupą prawników z Azerbejdżanu.	10.11.2009 r.
10.	Spotkanie Rzecznika Praw Obywatelskich z przedstawicielami Pełnomocnika ds. Praw Człowieka Rady Najwyższej Republiki Ukrainy w ramach realizacji komponentu projektu „Wsparcie reform sektorowych na Ukrainie II pt. „Wzmocnienie współpracy Ombudsmanów Polski i Ukrainy”.	23-28.11.2009 r.
11.	Warsztaty zorganizowane przez Biuro OBWE i Ombudsmana Azerbejdżanu nt. Krajowego Mechanizmu Prewencji. Baku	25-26.11.2009 r.
12.	Międzynarodowa Konferencja naukowa zorganizowana przez Ombudsmana Czech nt. „Przejrzystość administracji publicznej”. Brno	25-28.11.2009 r.
13.	Uroczystość wręczenia przez Rzecznika Praw Obywatelskich odznaczenia państwowego Ombudsmanowi Czech. Praga	26-29.11.2009 r.
14.	Wizyta w Biurze RPO grupy konstytucjonalistów z Tajwanu.	03.12.2009 r.
15.	Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w konferencji naukowej nt. „Okrągły Stół” nt. warunków osób zatrzymanych”. Bruksela	07-08.12.2009 r.
16.	Wizytacja polskiego kontyngentu wojskowego w Afganistanie przeprowadzona przez Zastępcę RPO – kontrola przestrzegania praw obywatelskich polskich żołnierzy. Bagram	14-19.12.2009 r.
17.	Wręczenie przez Rzecznika Praw Obywatelskich odznaczenia państwowego przyznanego przez Prezydenta RP Mediatorowi Republiki Francuskiej. Paryż	17.12.2009 r.
18.	Udział Zastępcy RPO w spotkaniu dot. podsumowania projektów realizowanych we współpracy z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej – „Wsparcie reform sektorowych na Ukrainie II”. Kijów	18.12.2009 r.